

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM v oboru KLINICKÁ FARMACIE

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání i doplňující odborné praxe je příprava samostatně pracujícího specialisty v oboru klinická farmacie, orientovaného na účelné, bezpečné a hospodárné využívání léčebných, podpůrných a preventivních postupů spojených s podáváním léčiv nebo postupů přispívajících ke zlepšení kvality života pacienta a podpory jeho zdraví. Důraz je při tom kladen na mezioborovou spolupráci s lékaři, zdravotnickými i ostatními pracovníky při komplexní péči o pacienta i s pacientem samým, a to na všech úrovních péče (ambulantní, domácí, nemocniční péče, péče o nemocné s chronickými onemocněními) nebo na jiných specializovaných pracovištích.

Dále se bude klinický farmaceut uplatňovat při formulování terapeutických cílů zdravotnických zařízení a jejich částí, při řízení účelné farmakoterapie ve zdravotnických zařízeních, při zkvalitňování poskytované zdravotní péče, optimalizaci léčebných postupů, v oblasti financování zdravotní péče a racionálního využívání léčiv ve společnosti, při řešení výzkumných klinických úkolů, při sběru, zpracování a využívání informací a dat v oblasti léčiv.

Jeho posláním je účinně přispívat jak k optimalizaci léčby jednotlivých pacientů, tak k optimalizaci léčebných postupů na všech úrovních péče a rozhodování a přispívat tak k racionálnímu využívání léčiv a zkvalitňování zdravotní péče ve společnosti.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru klinická farmacie je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta pracujícího v lékárně či v jiném zdravotnickém zařízení s celodenní průpravou v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Rozsah a úroveň prováděných činností stanoví školitel během specializačního vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializace v oboru klinická farmacie je zařazení do oboru a absolvování společného základu a další specializované praxe v minimální celkové délce 5 let, z toho:

2.1 Společný základ pro vzdělávací programy oborů veřejné lékárenství, nemocniční lékárenství a klinická farmacie – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců odborné praxe v lékárně jakéhokoliv typu,

b) povinná doplňková praxe

1 týden v nemocniční lékárně nebo v lékárně s odbornými pracovišti (odděleními) – pro absolventy, kteří neprokáží absolvování praxe na těchto pracovištích v rámci vysokoškolského studia,

c) doporučená doplňková praxe

1 týden na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie,

1 týden u revizního lékárníka ve zdravotní pojišťovně,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

Povinná část:

- seminář Základy zdravotnické legislativy pro farmaceuty – *2 dny*,
- kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – *2 dny*,
- účast na nejméně 5 doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČFS ČLS JEP nebo akcích pořádaných či garantovaných ČLK,
- kurz na akreditovaném pracovišti – Správná dispenzační praxe, compliance, aplikace, lékových forem zahrnující další poslední novinky ve zdravotnictví a farmacii – *1 týden*.

Doporučená část

- účast na nejméně 2 sjezdech, konferencích, lékárnických dnech apod. pořádaných ČFS ČLS JEP.

Po absolvování písemného testu (75 % správných odpovědí) na akreditovaném pracovišti, kterým bude povinný společný základ ukončen, pokračuje kandidát ve specializovaném výcviku dle zařazení do oboru.

2.2 Specializovaný výcvik navazující na společný základ – *minimálně 36 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

36 měsíců praxe v lékárně nebo v jiném zdravotnickém zařízení (maximálně 20 měsíců), z toho:

b) povinná doplňková praxe

● 19 dnů odborných stáží, z toho

3 dny – odborná stáž – vybraná laboratorní vyšetření a jejich interpretace,

3 dny – úvodní odborná stáž – interní obory,

3 dny – úvodní odborná stáž – klinická pracoviště jiných oborů (především geriatric, pediatrie, gynekologie a onkologie, případně další),

2 dny – odborná stáž – racionální antibiotická léčba (antibiotická centra),

2 dny – odborná stáž – terapeutické monitorování hladin léčiv a jejich interpretace,

2 dny – odborná stáž – léková informatika (léková informační centra),

2 dny – odborná stáž v monitorování NÚL (SÚKL),

2 dny – odborná stáž v hodnocení účinků léčiv v klinické praxi,

● 5 týdnů – odborné stáže na lůžkových nebo ambulantních pracovištích

(z toho 2 týdny interní obory, zbývající část stáží na pracovištích alespoň dvou jiných oborů),

c) účast na vzdělávacích aktivitách

- povinné specializační odborné stáže na akreditovaných pracovištích v oboru klinická farmacie úspěšně zakončené testem – 2 x 1 týden,
- povinné absolvování 2 vícedenních kongresů nebo konferencí některých odborných lékařských společností,
- povinné absolvování nejméně 3 tematických kurzů pořádaných subkatedrou klinické farmacie IPVZ nebo odbornou sekcí klinické farmacie ČFS ČLS JEP,
- doporučené 2 semináře zaměřené na řešení kazuistik v rámci školicích akcí IPVZ nebo akcí odborné společnosti,
- povinné absolvování 4 interaktivních seminářů zaměřených na řešení kazuistik, z nichž jeden bude aktivně veden.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

3.1 Z vlastního oboru

Teoretické znalosti:

Lékové formy, biofarmaceutické a farmakokinetické aspekty použitého léčiva

Charakteristiky a terapeutická využitelnost jednotlivých lékových forem. Volba optimální lékové formy při individualizaci léčby pacienta. Základní farmakokinetické parametry a možnosti jejich využití v praxi pro přípravu lékových forem, základní biofarmaceutické parametry léčiva, možnosti a způsoby jejich hodnocení. Specifika přípravy all-in-one infúzních směsí a přípravy cytostatik. Lékopisné požadavky na jednotlivé skupiny léčivých přípravků. Principy správné výrobní praxe.

Farmaceutická kontrola

Principy farmaceutické kontroly a jejich uplatnění při zajištění kvality, bezpečnosti, účinnosti a efektivity používaných léčiv zahrnující jak vlastní léčivo, tak i zacházení s ním. Vybrané kontrolní metody orientované na hodnocení biofarmaceutických parametrů léčiv na liberaci účinné látky a ovlivnění efektivity léčby. Závady v jakosti léčiv.

Obecná farmakologie

Receptorová teorie, biotransformační reakce léčiv a faktory je ovlivňující, faktory ovlivňující účinek léčiv, vliv modifikace struktury léčiva na jeho účinek a chování, mechanismy interakcí, klinicky významné interakce, význam metabolitů léčiv, nežádoucí účinky léčiv, idiosynkrazie, vliv zevního prostředí na organismus

a účinek léčiva, vazba léčiva v organismu, problematika polymorfizmu léčiv, genetické deficity pro biotransformaci léčiv.

Speciální farmakologie

Léčiva jednotlivých skupin dle ATC klasifikace a jejich charakteristika, mechanismy účinků, hlavní nežádoucí účinky, klinicky významné rozdíly ve farmakokinetice jednotlivých látek, klinicky významné interakce v jednotlivých skupinách léčiv.

Toxikologie

Obecná toxikologie, toxikologie léčiv, toxikologická analýza, symptomatologie intoxikací, léčba intoxikací, informace v toxikologii a jejich využívání.

Farmakoterapie základních onemocnění

Základní terapeutické postupy u vybraných onemocnění, jejich diagnostika a symptomatologie. Základní symptomy a jejich vztah k morbiditě.

Farmakoterapie a komplexní péče o vybrané skupiny pacientů (těhotné ženy, děti, geriatrickí pacienti, dlouhodobě nemocní pacienti, nevléčitelně nemocní pacienti, pacienti v terminálních stádiích onemocnění), léčba bolesti, psychosomatická onemocnění.

Racionální farmakoterapie

Farmakoepidemiologické přístupy v hodnocení léčiv a jejich využívání, farmakoekonomické aspekty léčby a metody jejich hodnocení, organizace farmakoekonomických studií, sledování výsledků léčby (outcomes research), postmarketingové studie, hodnocení terapeutické hodnoty léčiv, farmakoepidemiologie a farmakoekonomika celospolečensky závažných onemocnění, racionální používání antibiotik, terapeutické monitorování léčiv, nežádoucí účinky léčiv a jejich monitorování, vybrané klinicky významné nežádoucí účinky léčiv, léčba chronických onemocnění, principy Evidence-Based Medicine, racionální používání léčiv, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis.

Optimalizace farmakoterapie a minimalizace rizik léčby

Hodnocení efektivity léčebných postupů, optimalizace dávkovacích režimů, vyhledávání a posuzování nežádoucích účinků léčiv a minimalizace jejich dopadů na pacienta, monitorování a ovlivňování compliance pacienta, důsledky non-compliance, možnosti redukce nemocniční mortality, monitorování epidemiologické situace, vývoj rezistencí na antimikrobiální léčiva, nosokomiální nákazy, význam režimových opatření při léčbě, integrovaná péče o pacienta, spolupráce se specialisty ostatních farmaceutických oborů při individualizaci terapie, zohlednění kvality života pacienta při individualizaci terapie.

Informace o léčivech

Informační zdroje, výběr a zpracování informací, hodnocení informací, informační činnost, konzultační a konziliární činnost klinického farmaceuta, dokumentační činnost.

Klinický výzkum a hodnocení léčiv

Zásady správné klinické praxe, typy a organizace studií, vylučovací kritéria, dokumentace a hodnocení studií, kritické hodnocení průběhu a výsledků studií, právní aspekty při realizaci klinických studií, statistické metody a jejich volba při organizaci studie, kritické hodnocení publikovaných klinických studií a interpretace jejich výsledků.

Zdravotní a léková politika

Základní přístupy zdravotní a lékové politiky u nás a v zahraničí, koncepce zdravotní a lékové politiky na národní, regionální a lokální úrovni, regulační nástroje zdravotní a lékové politiky, léková politika ve zdravotnických zařízeních, sledování vývojových trendů nemocnosti a chování populace, rizikové skupiny v populaci, sledování trendů spotřeby léčiv ve společnosti a jejich interpretace, financování zdravotní péče a racionálního využívání léčiv ve společnosti, lékové a etické komise, platná legislativa. Farmakovigilance.

Praktické dovednosti:

Schopnost aplikovat zásady racionální farmakoterapie a integrované péče v případě konkrétního pacienta, využívání a kritické zpracování informací o léčivech, záchyt a posuzování nežádoucích účinků léčiv, po-

suzování terapeutické a ekonomické hodnoty léčiv, spolupráce při optimalizaci terapie individuálního pacienta i terapeutických postupů a jejich hodnocení. Vedení dokumentace.

3.2 Z ostatních oborů

Teoretické znalosti:

Patofyziologie a patobiochemie chorobných procesů

Základy patofyziologie a patobiochemie významných onemocnění, včetně jejich diagnostiky, dynamiky biochemických markerů, zejména u metabolických onemocnění, nádorových onemocnění, vliv patologických procesů na ostatní děje v organismu včetně vlivů na účinek podávaných léčiv, vnitřní prostředí, acidobazická rovnováha, urgentní stavy zejména s důrazem na orgánová selhávání a septické stavy, základy klinické mikrobiologie.

Vybrané diagnostické a vyšetřovací metody

Přehled základních diagnostických a vyšetřovacích metod (zobrazovacích, biochemických, mikrobiologických, fyzikálních) u nejčastějších onemocnění. Interference léků s laboratorními testy.

Nefarmakologické léčebné postupy

Vybrané nefarmakologické léčebné postupy, rehabilitační terapie u vybraných onemocnění, léčebná výživa, základy dietologie (potravinové doplňky), možnosti a rizika alternativních postupů, vybrané psychologické přístupy v práci s pacientem, psychosomatická onemocnění.

Základy klinické praxe a péče o pacienta

- a) zdravotnická dokumentace pacienta, základní biochemické parametry a jejich dynamika u vybraných onemocnění, vliv léčiv na biochemická vyšetření, práce s daty pacienta (hodnocení dat u souboru pacientů, monitorování a hodnocení průběhu léčby a výsledků léčby, patientské záznamy),
- b) práce s pacientem, komunikační dovednosti, sběr anamnestických údajů, práce s dotazníky, interview s pacientem, edukace pacientů (terapeutický záměr, ovlivnění léčivem, instruktáž k používání pomůcek), možnosti ovlivnění chování a přístupu pacienta,
- c) komplexní péče o vybrané skupiny pacientů (těhotné ženy, děti, geriatřiční pacienti, dlouhodobě nemocní pacienti, nevyléčitelně nemocní pacienti, pacienti v terminálních stádiích onemocnění), léčba bolesti,
- d) etické aspekty, práva pacientů, péče a přístupy k vybraným skupinám pacientů, cesty ke compliance pacienta, kvalita života,
- e) mezioborová spolupráce, práce v týmu, komunikace, znalost prostředí.

Praktické dovednosti:

Schopnost navázání odborné spolupráce s odborným zdravotnickým pracovištěm v okruhu vlastní působnosti. Schopnost praktické komunikace s pacientem a všemi členy týmu pečujícího o pacienta, získávání anamnestických dat od pacienta, jejich hodnocení a zpracování, orientace ve zdravotnické dokumentaci pacienta a využití získaných dat a informací, schopnost práce v terapeutickém týmu.

4. Všeobecné požadavky

Legislativa a právní odpovědnost při výkonu povolání. Platné právní předpisy vztahující se k oboru, etické a právní aspekty práv pacientů.

Neodkladná péče. Teoretické znalosti i praktické dovednosti poskytování základní první pomoci.

Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

- a) Průběžné hodnocení školitelem – záznam o absolvované praxi, konkrétních činnostech prováděných na pracovišti do průkazu odbornosti a logbooku v šestiměsíčních intervalech.
- b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce
 - absolvování povinných školicích akcí, zejména povinné specializační stáže úspěšně ukončené písemným testem,
 - předložení nejméně 30 řešených případů týkajících se racionální farmakoterapie, z toho nejméně 5

případů týkajících se nežádoucích účinků léčiv (včetně interakcí) a 5 případů týkajících se compliance pacienta (logbook),

- předložení písemné atestační práce (25-30 stran) zaměřené na konkrétní farmakoterapeutický problém, ve které prokáže předkládající jak schopnost využít dostupné publikované informace týkající se řešeného tématu, tak schopnost zhodnotit a zpracovat konkrétní údaje tohoto řešeného problému.

c) Vlastní atestační zkouška

- teoretická část – 3 odborné otázky,
 - farmakoterapie vybraných onemocnění,
 - účelná farmakoterapie (farmakoekonomika, léková politika),
 - rizika farmakoterapie (interakce, nežádoucí účinky),
 - obhajoba písemné práce,
 - 1 otázka ze zdravotnické legislativy,
- praktická část – průřezový test znalostí, řešení kasuistik.

5.1 Doplnující odborná praxe

Praxe probíhá dle tohoto vzdělávacího programu. Po úspěšném absolvování písemného testu provede celkové zhodnocení školitel akreditovaného zařízení, které po splnění všech požadavků a závěrečném pohovoru vydá farmaceutovi *osvědčení*.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

6.1 Specialista v oboru klinická farmacie je schopen vykonávat všechny činnosti klinického farmaceuta. Podílí se na péči o pacienta ve spolupráci s ostatními zdravotnickými pracovníky na všech úrovních péče ambulantní, domácí, nemocniční péče, péče o nemocné s chronickými onemocněními nebo na jiných specializovaných pracovištích s důrazem na optimalizaci a bezpečnost terapie.

Je schopen poskytovat informační a konzultační služby v oblasti informací o léčivech pro pacienty i zdravotnická pracoviště, pracovat na lůžkových klinických odděleních, pracovat na specializovaných úsecích klinicko-biochemických pracovišť, na odděleních klinické farmakologie, vykonávat činnosti monitora klinických studií.

Je připraven pro vedení lékáren všech typů, může vést odborná oddělení lékáren.

Dále může vykonávat činnosti vzdělávací, vývojové, výzkumné a revizní.

6.2 Absolvent doplňující odborné praxe je připraven pouze pro vedení lékáren všech typů.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM v oboru LABORATORNÍ VYŠETŘOVACÍ METODY VE ZDRAVOTNICTVÍ

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru laboratorních vyšetřovacích metod ve zdravotnictví je získání teoretických znalostí a praktických dovedností potřebných pro samostatnou kvalifikovanou činnost v oborech biochemie, hematologie, imunologie a toxikologie ve zdravotnických zařízeních a pro odborné a organizační vedení provozu klinických laboratoří a jejich úseků.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru laboratorní vyšetřovací metody ve zdravotnictví je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku na akreditovaném magisterském studijním programu farmacie na farmaceutické fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta formou celodenní přípravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru laboratorní vyšetřovací metody ve zdravotnictví je zařazení do tohoto oboru a absolvování praxe v minimální délce 4 roky, z toho:

a) povinná praxe v oboru

minimálně 48 měsíců praxe na běžných i specializovaných pracovištích biochemických, hematologických a toxikologických laboratoří zdravotnických zařízení, z toho nejméně 1 měsíc ve specializovaném laboratorním oddělení některé z FN (podle určení školitele),

b) doporučená doplňková praxe

podle potřeby na specializovaných laboratorních pracovištích HTO, mikrobiologických, imunologických, genetických (podle profesního zaměření uchazeče o specializaci určí školitel),

c) účast na vzdělávacích aktivitách

- povinný kurz nebo odborná stáž v oblasti specializace 3-5 dní na školicích pracovištích IPVZ,
- povinný seminář nebo odborná stáž v legislativě z oblasti specializace pořádané IPVZ – 1 den,
- povinný kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – 2 dny,
- doporučené další odborné akce z oboru pořádané IPVZ, Českou lékařskou společností JEP aj.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

- základy fyziologie a patofyziologie se zaměřením na zdravotnickou problematiku,
- preanalytická fáze (příprava pacienta, technika odběru, konzervace, antikoagulancia, identifikace, transport, skladování),
- práce s analyzovaným biologickým materiálem (krev, moč, stolice, tkáň, cerebrospinální tekutina, synoviální tekutina, sliny, slzy apod.),
- metody biochemické, imunochemické a toxikologické analýzy a metody pro monitorování a analýzu léčiv, základní hematologické metody, analytické principy a techniky (podrobné znalosti separačních technik – plynové a kapalinové chromatografie, elektroforetických technik, klasických analytických technik – např. titrace, osmometrie, fotometrických metod – spektrofotometrie (UV, VIS), spektrofluorimetrie, turbidimetrie, nefelometrie, atomová absorpce, atomová emise apod., spektrometrických metod – hmotová spektrometrie, nukleární magnetická rezonance, infračervená spektrometrie, elektrochemických technik – potenciometrie, amperometrie, voltametrie, coulometrie, konduktometrie, technik proteinové analýzy – elektroforéza, chromatografie, ultracentrifugace, technik analýzy nukleových kyselin – amplifikace, určování mutací a genové exprese, imunochemických technik – imunoelektroforéza, imunofixace, imunonefelometrie, imunoturbidimetrie, imunologické a další analýzy využívající různá značení, homogenní a nehomogenní imunoanalýza, kompetitivní a nekompetitivní imunochemické stanovení s izotopovou, enzymovou, fluorescenční a luminiscenční detekcí, techniky využívající radioaktivních izotopů, metod stanovení katalytických koncentrací enzymů a koncentrací organických substrátů, metod mě-

ření počtu částic a buněk – mikroskopie, průtoková cytometrie, znalosti analytické instrumentace a evaluace analytických zařízení, znalosti elektronického zpracování dat),

- základní orientace v klinické interpretaci laboratorních vyšetření, znalosti nutné pro konzultační činnost,
- organizace provozu laboratoře a racionalizace práce (management laboratoře, řízení jakosti, hodnocení jakosti, bezpečnost práce v laboratoři, legislativní a etické požadavky).

Náplň a rozsah znalostí a praktických dovedností budou vymezeny podle profesního zaměření uchazeče o získání specializace.

4. Všeobecné požadavky

- znalosti zdravotnické legislativy a systému zdravotní péče v oboru specializace,
- kurz neodkladné první pomoci pro farmaceuty,
- poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) průběžné hodnocení školitelem – je realizováno formou zápisů do průkazu odbornosti, kde se provádí záznamy o odborné praxi a o všech školicích akcích, kterých se uchazeč zúčastnil,

b) předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- splnění předepsané praxe,
- absolvování povinných vzdělávacích akcí,
- absolvování výkonů požadovaných v rámci specializačního vzdělávání,
- předložení atestační práce z oboru laboratorní medicíny podle specializace a zaměření uchazeče,

c) vlastní atestační zkouška

- část praktická – rozbor laboratorních výsledků,
- část teoretická – 3 odborné otázky, obhajoba písemné práce.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru laboratorní vyšetřovací metody ve zdravotnictví je kvalifikován k odbornému a organizačnímu vedení klinických laboratoří a jejich úseků. Ve zdravotnickém zařízení zdokonaluje systém preanalytických a postanalytických postupů a optimalizuje analytické spektrum laboratorních vyšetření. Organizuje a provádí vnitřní a vnější kontrolu jakosti. Podílí se na vzdělávání pracovníků zdravotnického zařízení a je klinikovi konzultantem při racionalizaci spektra vyšetření a při interpretaci laboratorních výsledků v průběhu rozhodovacího procesu.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM v oboru NEMOCNIČNÍ LÉKÁRENSTVÍ

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru nemocniční lékárenství i doplňující odborné praxe je vychovat odborníka v oboru nemocniční lékárenství, který na základě svých teoretických znalostí a praktických dovedností a zkušeností je schopen vést nemocniční lékárně.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru nemocniční lékárenství je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta pracujícího v lékárně s celodenní průpravou v rozsahu odpovídající stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Rozsah a úroveň prováděných činností stanoví školitel během specializačního vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializace v oboru nemocniční lékárenství je zařazení do oboru, absolvování společného základu a další specializované praxe v minimální celkové délce 4 let, z toho:

2.1 Společný základ pro vzdělávací programy oborů veřejné lékárenství, nemocniční lékárenství a klinická farmacie – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců odborné praxe v lékárně jakéhokoliv typu,

b) povinná doplňková praxe

1 týden v nemocniční lékárně nebo v lékárně s odbornými pracovišti (odděleními) – pouze pro absolventy, kteří neprokáží absolvování praxe na těchto pracovištích v rámci vysokoškolského studia,

c) doporučená doplňková praxe

1 týden na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie,

1 týden u revizního lékárníka ve zdravotní pojišťovně,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

Povinná část:

- seminář Základy zdravotnické legislativy pro farmaceuty – *2 dny*,
- kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – *2 dny*,
- účast na nejméně 5 doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČFS ČLS JEP nebo akcích pořádaných či garantovaných ČLK,
- kurz na akreditovaném pracovišti – Správná dispenzační praxe, compliance, aplikace lékových forem zahrnující další poslední novinky ve zdravotnictví a farmacii – *1 týden*,

Doporučená část:

- účast na nejméně 2 sjezdech, konferencích, lékárnických dnech apod. pořádaných ČFS ČLS JEP.

Po absolvování písemného testu (75 % správných odpovědí) na akreditovaném pracovišti, kterým bude povinný společný základ ukončen, pokračuje kandidát ve specializovaném výcviku dle zařazení do oboru.

2.2 Specializovaný výcvik navazující na společný základ – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců v nemocniční lékárně,

b) povinná doplňková praxe

1 týden na pracovišti poskytujícím lékový informační servis nebo *1 týden* na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie v nemocnicích,

celkem *2 týdny* odborných stáží, jejichž program je individuálně sestaven na doplnění znalostí,

c) doporučená doplňková praxe

- odborná stáž zaměřená na zdravotnické prostředky – *2 dny*,

- odborná stáž v monitorování NÚL – 2 dny,
- odborná stáž na lůžkovém nebo ambulantním pracovišti – 2 týdny,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

povinná

- specializační odborná stáž na akreditovaném pracovišti, zejména na odděleních zabývajících se technologicky náročnou přípravou léčiv, úspěšně ukončená písemným testem - 1 týden,

doporučená

- další odborné akce z oboru, např. vzdělávací akce IPVZ, vybrané akce ČFS JEP a ČLK,
- aktivní účast na přednáškové či publikační činnosti.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

3.1 Z vlastního oboru – teoretické znalosti nezbytně nutné a eventuálně další požadované znalosti z oblasti:

Farmakologie

Léčiva všech farmakologických skupin. Vysvětlení mechanismu účinku léčiv, nežádoucí účinky léčiv a možné interakce s jinými léčivými i s potravinami. Uplatnění zásad účelné farmakoterapie. Schopnost posouzení výsledků základních laboratorních vyšetření. Zásady používání léčivých přípravků při poskytování zdravotní péče z hlediska bezpečné farmakoterapie, zneužívání léčiv a intoxikace léčivými. Dávky a dávkování léčiv.

- Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, včetně příslušných vyhlášek vydaných k zákonu v platném znění.
- Výdeje léčiv (dispenzace) a zdravotnických prostředků.
Etické a ekonomické aspekty výdeje léčiv a zdravotnických prostředků. Orientace v informacích o léčivech a jejich využití při výdeji, včetně možnosti individuální odborné konzultace pro pacienta v diskretní zóně nebo v konzultační místnosti. Zacházení s návykovými látkami.
- Přípravy léčiv.
Příprava všech lékových forem, včetně lékových forem technologicky náročných: individualizovaných sterilních léčivých přípravků s obsahem cytostatik, antibiotik, analgetik-anodyn a jiných léčiv k parenterální aplikaci, příprava léčivých přípravků připravovaných v šaržích podle platných předpisů. Příprava laboratorních chemikálií a diagnostik podle platných předpisů.
- Kontroly systému řízení jakosti,
- Ekonomiky a managementu,
Zásady účetnictví, problematika daní, vazba na zdravotní pojišťovny, základy managementu, provozní a dokumentační činnost v lékárně, léková politika,
- Zapojení nemocničního lékárníka do týmu s dalšími odborníky nemocnice při optimalizaci farmakoterapeutických postupů, základy farmakoekonomiky.

3.2 Praktické znalosti a dovednosti nezbytně nutné a další znalosti a dovednosti

- Klinická farmacie – pro účely informační, konzultační a dispenzační činnosti, nežádoucí účinky léčiv.
- Příjem, skladování a výdej léčiv, příprava léčiv a kontrola léčiv, včetně zvláštního režimu pro návykové látky.
- Příprava sterilních lékových forem.
- Dokumentační činnost v lékárně.
- Zneškodňování nepoužitelných léčiv.

3.3 Z ostatních oborů

Pro činnost specialisty jsou potřebné i další přehledné znalosti :

- farmaceutické chemie – sledování závislosti chemické struktury a biologického účinku,
- etiky výdeje – psychologie a sociologie v rozsahu nutném pro komunikaci se spolupracovníky (v oboru i mimo obor) a s pacienty.

4. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání

- zná platné právní předpisy vztahující se k oboru, etické a právní aspekty práv pacientů, systém zdravotní péče,
- má teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytování neodkladné péče,
- osvojí si provozní a administrativní činnost a management týmové práce.

Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem

- formou záznamu do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech,
- na příslušném místě v průkazu odbornosti jsou záznamy o dalších aktivitách (absolvování kurzů, stáží, apod.),
- závěrečné zhodnocení po skončení povinného základu,

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování povinného společného základu a jeho zhodnocení v průkazu odbornosti,
- absolvování povinných aktivit ve specializovaném výcviku navazujícím na společný základ,
- absolvování specializační stáže, úspěšně ukončené písemným testem,
- předložení písemné práce (minimálně 10 stran) z nemocničního lékárenství (téma zadané školitelem),

c) Vlastní atestační zkouška

- část praktická – písemné zpracování zadaného odborného tématu prokázání schopnosti a dovednosti při správné dispenzaci léčiv konkrétnímu pacientovi, odhad diagnózy, farmakologické zhodnocení,
- část teoretická – 3 odborné otázky – z farmakologie a farmakoterapie, přípravy léčiv, ze sociální farmacie,
 - obhajoba písemné práce.

Farmaceut, který vykonal úspěšně atestační zkoušku obdrží od Ministerstva zdravotnictví diplom o specializaci.

5.1 Doplnující odborná praxe

Praxe probíhá dle tohoto vzdělávacího programu. Po úspěšném absolvování písemného testu provede celkové zhodnocení školitel akreditovaného zařízení, které po splnění všech požadavků a závěrečném pohovoru vydá farmaceutovi osvědčení.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

6.1 Specialista v oboru nemocniční lékárenství je připraven pro vedení lékáren všech typů, může vést odborná oddělení lékáren. Je schopen vykonávat činnosti při přípravě zvláště náročných lékových forem. Poskytuje klinicky orientovanou péči na úrovni odpovídající potřebám pacienta i nemocnice, v přímé spolupráci s dalšími odborníky multidisciplinárního týmu. Dále může vykonávat činnosti vzdělávací, vývojové, výzkumné a revizní. Může vykonávat činnost klinického farmaceuta.

6.2 Absolvent doplňující odborné praxe je připraven pouze pro vedení lékáren všech typů.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM v oboru RADIOFARMAKA

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru radiofarmaka je získání specializované způsobilosti osvojením teoretických znalostí a praktických dovedností potřebných pro individuální přípravu i výrobu radiofarmak, jejich kontrolu a zajišťování jakosti.

Tyto znalosti může specialista uplatnit na pracovištích nukleární medicíny zdravotnických zařízení, případně na dalších pracovištích zabývajících se problematikou radiofarmak, jejich výzkumem, výrobou, kontrolou a distribucí.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru radiofarmaka je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu farmacie na farmaceutické fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru radiofarmaka je zařazení do tohoto oboru a absolvování praxe v minimální délce 4 roky, z toho:

a) povinná praxe v oboru

nejméně 48 měsíců na pracovištích nukleární medicíny, případně na pracovišti zabývajícím se výrobou, kontrolou, distribucí či výzkumem nebo vývojem radiofarmak,

b) doporučená doplňková praxe

– podle určení školitele a potřeby uchazeče nejméně 2 týdny na pracovišti nukleární medicíny akreditovaného pro přípravu širšího sortimentu radiofarmak s cílem získat praktické znalosti těch metod a postupů přípravy radiofarmak, se kterými nemá uchazeč větší zkušenosti,

c) účast na vzdělávacích aktivitách

– povinný kurz nebo odborná stáž v oblasti specializace - 3 – 5 dní,
– povinný seminář nebo odborná stáž v legislativě z oblasti specializace pořádané IPVZ – 1 den,
– povinný kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – 2 dny,
– doporučené další odborné akce z oboru pořádané IPVZ, Českou lékařskou společností JEP aj.

3. Rozsah teoretických znalostí a praktických dovedností

Z vlastního oboru

- v oblasti výroby a přípravy léčiv
základní znalosti léčivých a pomocných látek interakcí, chemických a fyzikálních inkompatibilit, možností alternativních postupů a výběru pomocných látek,
- v oblasti právních předpisů v oboru
znalost právních předpisů týkajících se zavádění nových léčiv, jejich předklinického zkoušení, klinického hodnocení a požadavků pro registraci léčivých přípravků; zásady jištění jakosti při výrobě a přípravě léčiv, podrobná znalost Zásad správné výrobní praxe a znalost principů správné lékařské praxe, správné laboratorní praxe a správné klinické praxe,
- v oblasti praktických dovedností
schopnost řešit technologické problémy výroby a přípravy radiofarmak; znát odborné informační zdroje a umět využívat výpočetní techniku,
- v oblasti radioaktivity a detekce záření
znalosti stavby atomu a radioaktivity, principů detekce ionizujícího záření a přístrojů pro detekci záření v nukleární medicíně,

- **v oblasti výroby a přípravy radiofarmak**
znalosti základů výrob radionuklidů v jaderném reaktoru a v produkčních či lékařských cyklotronech; získávání radionuklidů z generátorů; charakterizovat radionuklidy podle poločasu přeměny a emitovaného záření; výroba značených sloučenin, metody značení, základy chemie nejčastěji používaných radiofarmak a podrobné znalosti o lékových formách radiofarmak a jejich výrobě; problematika značení krevních elementů a složek, protilátek pro imunoscintigrafii,
- **v oblasti kontroly radiofarmak**
znalosti fyzikálních, chemických a biologických metod hodnocení jakosti radiofarmak,
- **v oblasti klinického využití radiofarmak**
používání radiofarmak v diagnostice a terapii; základní znalosti farmakologie užívaných radiofarmak, včetně jejich interakcí, nežádoucích účinků a biodistribuce,
- **v příbuzných a hraničních oborech**
potřebné základní znalosti radiochemie, radiofyziky a dozimetrie záření ve vztahu k radiofarmacii; potřebné chemické, fyzikálně chemické a fyzikální znalosti související s výrobou a hodnocením jakosti léčiv; základy anatomie, fyziologie, farmakokinetiky a biochemie; znalosti metod hodnocení laboratorních a klinických výsledků; základní statistické metody.

4. Všeobecné požadavky

- znalosti zdravotnické a lékové legislativy se zaměřením na bezpečnost léčiv a radiační ochranu,
- základy neodkladné první pomoci,
- poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

- a) Průběžné hodnocení školitelem v šestiměsíčních intervalech a záznamy v průkazu odbornosti o absolvování povinné a doplňkové praxe s uvedením konkrétních činností na pracovištích, včetně záznamů o všech školicích akcích, kterých se uchazeč zúčastnil.
- b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce
 - splnění předepsané praxe,
 - absolvování povinných školicích akcí,
 - předložení seznamu praktických dovedností a činností v rámci specializačního vzdělávání,
 - předložením písemné práce prokázat schopnost samostatně vyřešit zadaný úkol formou literární řešení nebo zpracováním výsledků vlastní praktické práce v oblasti radiofarmacie.
- c) Vlastní atestační zkouška
 - část praktická – výpočty související s přípravou a předaplikační úpravou radiofarmak, provedení písemného testu,
 - část teoretická – 3 odborné otázky (příprava, výroba, použití radiofarmak), obhajoba písemné práce.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání, který získal způsobilost v oboru radiofarmaka, má odborné předpoklady pro výkon funkce odpovědné osoby za přípravu a zacházení s radiofarmaky na pracovištích nukleární medicíny zdravotnických zařízení. Je schopen vykonávat samostatnou činnost v přípravě, výrobě a kontrole radiofarmak.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM v oboru VEŘEJNÉ LÉKÁRENSTVÍ

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru veřejné lékárenství i doplňující odborné praxe je výchova odborníka, který má teoretické znalosti a praktické dovednosti a zkušenosti nezbytné pro vedení veřejných lékáren.

Zná právní předpisy upravující oblast zdravotnictví, má přehled o svém oboru, jakož i o oborech úzce souvisejících. Má farmakologické a základní farmakoterapeutické znalosti nutné pro dispenzační péči, konzultační a informační činnost v lékárnách.

Na základě svých odborných znalostí a praktických zkušeností je schopen vést ostatní pracovníky v lékárnách na úseku dispenzační péče, přípravy léčivých přípravků a kontroly léčiv.

2. Požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru veřejné lékárenství je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta pracujícího v lékárně s celodenní přípravou v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Rozsah a úroveň prováděných činností stanoví školitel během specializačního vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializace v oboru veřejné lékárenství je zařazení do oboru, absolvování společného základu a další specializované praxe v minimální celkové délce 4 let, z toho:

2.1 Společný základ pro vzdělávací programy oborů veřejné lékárenství, nemocniční lékárenství a klinická farmacie – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců odborné praxe v lékárně jakéhokoliv typu,

b) povinná doplňková praxe

1 týden v nemocniční lékárně nebo v lékárně s odbornými pracovišti (odděleními) – pouze pro absolventy, kteří neprokáží absolvování praxe na těchto pracovištích v rámci vysokoškolského studia,

c) doporučená doplňková praxe

1 týden na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie,

1 týden u revizního lékárníka ve zdravotní pojišťovně,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

Povinná část

- seminář Základy zdravotnické legislativy pro farmaceuty – *2 dny*,
- kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – *2 dny*,
- účast na nejméně 5 doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČFS ČLS JEP nebo akcích pořádaných či garantovaných ČLK,
- kurz na akreditovaném pracovišti – Správná dispenzační praxe, compliance, aplikace lékových forem zahrnující další poslední novinky ve zdravotnictví a farmacii – *1 týden*,

Doporučená část

- účast na nejméně 2 sjezdech, konferencích, lékárnických dnech apod. pořádaných ČFS ČLS JEP.
Po absolvování písemného testu (75 % správných odpovědí) na akreditovaném pracovišti, kterým bude povinný společný základ ukončen, pokračuje kandidát ve specializovaném výcviku dle zařazení do oboru.

2.2 Specializovaný výcvik navazující na společný základ – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců v lékárně jakéhokoliv typu,

b) doporučená doplňková praxe

celkem 2 týdny odborných stáží, jejichž program je individuálně sestaven na doplnění znalostí, 1 týden v lékovém informačním centru,

c) účast na vzdělávacích aktivitách

povinná

- specializační kurz v lékařství na akreditovaném pracovišti, úspěšně ukončený testem – nejméně 1 týden,
- stáž v nemocniční lékárně nebo v lékárně s odbornými pracovišti – 2 dny,
- účast na nejméně 5 doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČFS ČLS JEP, nebo akcích pořádaných či garantovaných ČLK. (např. odborná stáž, interaktivní seminář aj.),

doporučená

- specializační odborná stáž v lékařství – 1 týden.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností**3.1 Z vlastního oboru – teoretické znalosti nezbytně nutné a eventuálně další požadované znalosti****Farmakologie**

Léčiva všech farmakologických skupin. Vysvětlení mechanismu účinku léčiv, nežádoucí účinky léčiv a interakce léčiv. Zásady používání léčivých přípravků při poskytování zdravotní péče z hlediska bezpečné farmakoterapie, zneužívání léčiv a intoxikace léčivy. Zacházení s návykovými látkami. Dávky a dávkování léčiv. Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, včetně příslušných vyhlášek vydaných k zákonu, v platném znění řeší i problematiku:

- Správné dispensace při výdeji léčiv a zdravotnických prostředků
Etické, psychologické a ekonomické aspekty výdeje léčiv (komunikace s pacientem, ostatními zdravotníky a farmaceuty). Orientace v informacích o léčivech a jejich využití při výdeji, správné použití zdravotnických prostředků.
- Přípravy léčiv.
Biofarmaceutické aspekty přípravy léčiv. Inkompatibility a jejich řešení, pomocné látky a jejich použití, stabilita a stabilizace léčiv, skladování léčiv.
Moderní lékové formy a jejich správná aplikace.
- Kontroly léčiv
Metody chemické, fyzikální a fyzikálně chemické při ověřování totožnosti, hodnocení čistoty a stanovení obsahu léčiv, organoleptické hodnocení léčiv.
- Ekonomiky a managementu
Problematika daní, vazba na zdravotní pojišťovny, principy velkodistribuce léčiv, provozní a dokumentační činnost v lékárně, léková politika.

3.2 Praktické znalosti a dovednosti nezbytně nutné a další znalosti a dovednosti

- Příjem, skladování, příprava a kontrola léčiv, včetně zvláštního režimu pro návykové látky.
- Výdej léčiv na recept, prodej OTC, doplňků potravy – zvládnutí modelových situací, kazuistiky pacientů s rozbohem účelné farmakoterapie.
- Příprava sterilních lékových forem.
- Dokumentační činnost v lékárně, informační činnost vůči pacientům a ostatním zdravotníkům, práce s počítačovými programy pro lékařství, orientace na internetu.
- Zneškodňování nepoužitelných léčiv.

3.3 Z ostatních oborů

K činností specialisty jsou potřebné další přehledné znalosti:

- farmaceutické chemie – sledování závislosti chemické struktury a biologického účinku,
- klinické farmacie – pro účely informační, konzultační a dispenzační činnosti,
- farmaceutické technologie – lékové formy,

- farmaceutické analytiky – hodnocení jakosti léčiv,
- léčivých rostlin – určování drog,
- zdravotnických prostředků – základní sortiment, speciální ZP, vlastnosti materiálů a systémů, in-
struktáž pacienta,
- medicíny – základní nosologické jednotky a jejich farmakoterapie,
- etiky, psychologie a sociologie v rozsahu nutném pro komunikaci se spolupracovníky a s pacienty.

4. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání

- zná platné právní předpisy vztahující se k oboru, etické a právní aspekty práv pacientů, systém zdravotní
péče,
- má teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytování neodkladné péče,
- osvojí si provozní a administrativní činnost a management týmové práce.

Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kur-
zu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

- a) Průběžné hodnocení školitelem pravidelně v šestiměsíčních intervalech, zhodnocení po skončení po-
vinného základu na příslušném místě v průkazu odbornosti, současně se provede záznam o absolvovaném
kurzu nebo stáži. Záznam o absolvované praxi (konkrétních činnostech na pracovišti) v průkazu odbor-
nosti.**
- b) Předpoklad v přístupu k atestační zkoušce**
 - absolvování povinného společného základu a jeho zhodnocení v průkazu odbornosti,
 - absolvování povinných aktivit ve specializovaném výcviku navazujícím na společný základ,
 - absolvování specializačního kurzu úspěšně ukončeného testem.
- c) Vlastní atestační zkouška**
 - část praktická – samostatné provedení kontroly léčivé a pomocné látky nebo příprava a kontrola vy-
braných léčivých přípravků nebo písemné řešení zadaného úkolu,
 - prokázání schopností a dovedností při správné dispenzaci léčiv konkrétnímu pacien-
tovi, odhad diagnózy, farmakologické zhodnocení a nefarmakologická doporučení,
 - část teoretická – 3 odborné otázky: z farmakologie a farmakoterapie, přípravy a kontroly léčiv, soci-
ální farmacie (zdravotnické zákony, státní správa, farmaceutické instituce v ČR, EU,
odborné společnosti, profesní organizace).

Farmaceut, který vykonal úspěšně atestační zkoušku obdrží od Ministerstva zdravotnictví diplom o speci-
alizaci.

5.1 Doplnující odborná praxe

Praxe probíhá dle tohoto vzdělávacího programu. Po úspěšném absolvování písemného testu provede cel-
kové zhodnocení školitel akreditovaného zařízení, které po splnění všech požadavků a závěrečném po-
hovoru vydá farmaceutovi *osvědčení*.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

6.1 Specialista v oboru veřejné lékárenství je připraven pro vedení lékárny, vyjma lékárny nemocniční. Mů-
že vést odborná pracoviště lékáren. Dále může vykonávat činnosti vzdělávací, vývojové, výzkumné a re-
vizní.

6.2 Absolvent doplňující odborné praxe je připraven pouze pro vedení lékárny, vyjma lékárny nemocniční.

MUDr. Dalibor Štambera, v.r.
náměstek ministryně

POZNÁMKY

[The text in this section is extremely faint and illegible. It appears to be a list of notes or a detailed report, but the specific content cannot be discerned.]

POZNÁMKY

Faint, illegible text or a diagram located in the lower-right portion of the page, possibly representing a technical drawing or a list of notes.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 681. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: sevt@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Věstníku a pro tento rok činí I. záloha 870 Kč, – Vychází podle potřeby – Tiskne: SPRINT SERVIS, Lovosická, Praha 9.

Distribuce: předplatné, jednotlivé čísky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Praha 5, Elišky Peškové 14, tel./fax: 257 320 049 – Praha 4, Jihlavská 405, tel./fax: 261 260 414 – Brno, Česká 14, tel.: 542 213 962 – Ostrava, Nádražní 29, tel./fax: 596 120 690 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé čísky jsou expedovány předplatitelům neproděně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší čísky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Čísky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. Podávání novinových zásilek povoleno ŘPP Praha č.j. 1178/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povoleno ŘPP Bratislava, pošta 12, č.j. 440/94 ze dne 27. 12. 1994.